

Piggdekkbruk i Oslo/Akershus

1998/99

Forord

Undersøkelsen om bruk av piggdekk på lette kjøretøy i vintersesongen 1998/99 er utført på oppdrag fra Statens vegvesen Akershus med Jostein Myre som prosjektleder. Opplegget for undersøkelsen ble utarbeidet av Statens vegvesen Akershus, ViaNova AS og Transportøkonomisk Institutt (TØI) i samarbeid i forkant av arbeidet med tilsvarende undersøkelse i 1995/96. Undersøkelsen ble også gjennomført i 1996/97 og 1997/98. Årets undersøkelse er gjennomført av ViaNova AS med Åsmund Holen som oppdragsansvarlig.

ViaNova AS
Mai 1999

Sammendrag

For å undersøke dekkbruken gjennom hele vintersesongen 1998/99 er det gjennomført seks tellinger av piggdekk/piggfrie vinterdekk på 20 tellesteder (parkeringsplasser) i Akershus og Oslo. Tellingen er ment å skulle gi et tilnærmet svar på hvor stor del av lette bilers trafikkarbeid på vegene i Akershus som gjøres med piggdekk. Undersøkelsen er en oppfølging av tilsvarende undersøkelser gjennomført i 1995/96, 1996/97 og 1997/98. Kunnskap om bilparkens bruk av piggdekk gjennom vintersesongen er viktig for å kunne analysere tilstandsutvikling på vegdekkene, planlegge dekkevedlikehold, inngå dekkekontrakter, samt å måle effekt av kampanjer som tar sikte på å redusere piggdekkbruken.

Gjennomsnittet av resultatene fra telleomgangene 3, 4 og 5 som viser piggdekkandelen midtvinters, viser at 62 % av de undersøkte bilene brukte piggdekk og 37 % brukte vinterdekk uten pigger. Dette er en nedgang i piggdekkbruken det siste året med 11 %-poeng, og sammenlignet med to år tilbake er det en nedgang på 20 %-poeng. Siden undersøkelsen startet for 3 år siden har nedgangen i piggdekkbruk for telleområdet vært 24 %-poeng.

Ved å se på de tre områdene Oslo/Akershus vest, Akershus nord og Akershus sør hver for seg, har fordelingen piggdekk/piggfrie vinterdekk midtvinters vært henholdsvis 52/47 % i Oslo/Akershus vest, 69/30 % i Akershus nord og 69/31 % i Akershus sør.

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Opplegg og gjennomføring	3
	2.1 Tellesteder.....	3
	2.2 Tidspunkt for tellingene og værforhold	4
3	Resultat av undersøkelsen	5
4	Oppsummering	6
5	Litteraturreferanser	7

Vedlegg 1	Nedbør og temperatur. Meteorologiske data fra Blindern og Gardermoen, 2 figurer
Vedlegg 2	Kart med tellestedene og resultater
Vedlegg 3	Telling på parkeringsplass, alle resultatene, 6 figurer
Vedlegg 4	Tabell med resultater fra alle tellingene

1 Innledning

Denne undersøkelsen om piggdekkbruk på lette kjøretøy i Akershus og Oslo er en videreføring av tilsvarende undersøkelser som Statens vegvesen Akershus har gjort årlig siden vinteren 1995/96. For at man skal kunne sammenligne endringer i resultatene år for år, er også denne undersøkelsen gjennomført etter samme opplegg som det som ble fastlagt i forkant av undersøkelsen i 1995/96.

Undersøkelsesmetoden er å telle dekktyper på parkerte biler på utvalgte parkeringsplasser i Akershus og Oslo. Denne metoden ble ansett å gi et tilnærmet bilde av trafikkarbeid utført med de ulike dekktypene. Undersøkelsen gjennomføres 6 ganger i løpet av vintersesongen.

Kunnskap om bilparkens bruk av piggdekk gjennom vintersesongen er viktig for å kunne analysere tilstandsutvikling på vegdekkene, planlegge dekkevedlikehold, inngå langsiktige dekkekontrakter, samt å måle effekt av kampanjer som tar sikte på å redusere piggdekkbruken.

2 Opplegg og gjennomføring

2.1 Tellesteder

De utvalgte tellestedene er fordelt på de tre områdene Oslo/Akershus vest, Akershus nord og Akershus sør som vist i Tabell 1 (20 stk.), og er de samme som har vært med i de tidligere undersøkelsene.

Tabell 1 Tellesteder ved undersøkelsen om piggdekkbruk i 1998/99.

Oslo og Akershus vest	Akershus nord	Akershus sør
<ul style="list-style-type: none"> - Oslo S (syd) - P-hus i Vika - Gater ved Rådhuset/Frogner - Bærum sykehus - Radiumhospitalet - CC-Vest - Sandvika storsenter	<ul style="list-style-type: none"> - Gardermoen, Aurstad-P - Lillestrøm S - Sundet i Eidsvoll - Gater i Lillestrøm - Stensby sykehus - Sentralsykehuset i Akershus, Lørenskog - Strømmen storsenter - Triaden, Lørenskog	<ul style="list-style-type: none"> - Ski jernbanestasjon - Gater i Drøbak - Ski sykehus - Ski storsenter - Vinterbro senter

Ytre forhold har endret seg noe for 3 av tellestedene fra året før. Det gjelder P-plassen på Oslo S (syd) som har blitt ombygd til parkeringshus, ny terminalbygning på Gardermoen har medført at Aurstad-P ikke har like sentral beliggenhet for reisende som tidligere, og Lillestrøm stasjon hvor anleggsarbeidene nå er fullført med derav bedre parkeringsforhold.

Målsettingen var å undersøke ca 2600 biler ved hver telleomgang som er gjennomsnittlig 120 pr tellested med unntak av tellestedene "P-hus i Vika" og "Gater ved Rådhuset", hvor målsettingen har vært å telle dobbelt antall biler (240, som tidligere år).

2.2 Tidspunkt for tellingene og værforhold

Det ble gjort tellinger av piggdekkbruk 6 ganger fra høsten 1998 til våren 1999. Tellingene om høsten og våren er inkludert for å fange opp når piggdekk/piggfrie vinterdekk monteres og tas av. Tellingene i vinterperioden gir det beste bildet av totalt antall brukere av piggdekk/piggfrie dekk. Tidsrom for tillatt bruk av piggdekk i sesongen 1998/99 var fra 1. november til 11. april. Tabell 2 viser oversikt over telletidspunktene og antall biler som inngikk i hver telleomgang.

Tabell 2 Tidspunkt for de enkelte telleomgangene i undersøkelsen og antall biler som var med i tellingene.

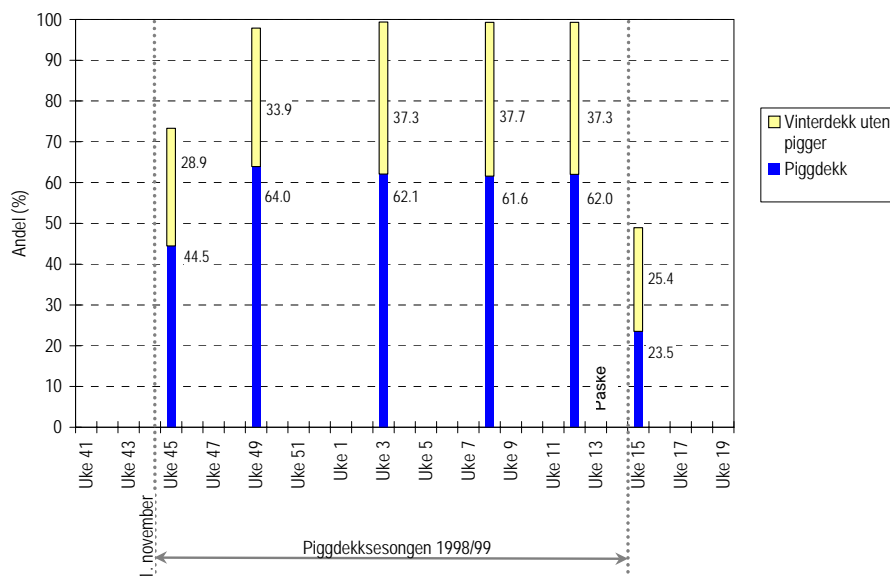
Telleomgang	Uke/år	Dato	Antall biler i undersøkelsen
1	Uke 45 1998	3. og 4. november	2 996
2	Uke 49 1998	2. desember	2 878
3	Uke 3 1999	21. januar	2 893
4	Uke 8 1999	24. februar	2 716
5	Uke 12 1999	25. mars	2 788
6	Uke 15 1999	14. og 15. april	2 850

Værforholdene i oktober og november ble logget spesielt, og data for oktober, november og desember fra de meteorologiske stasjonene 18700 Blindern og 04780 Gardermoen ble innhentet fra DNMI. Det første snøfallet kom 17. oktober, men snøen ble ikke liggende. Frostnetter i siste halvdel av oktober medførte fare for glatte veier. Middeltemperatur, minimumstemperatur, nedbør og snødybde på Blindern og Gardermoen i oktober, november og desember 1998 er vist grafisk i Vedlegg 1.

Den første telleomgangen ble utført i tidsrommet da det var naturlig å skifte til vinterdekk, men p.g.a. frostnetter i oktober var det sannsynlig at en stor andel allerede hadde byttet til vinterdekk. P.g.a. værforholdene i november var det forventet at de fleste hadde byttet til vinterdekk ved 2. telleomgang i uke 49. Tellingene i uke 3 og uke 8 representerer dekkbruken midtvinters. I uke 12 (uka før Palmesøndag) var det p.g.a. en snørik mars måned forventet at de fleste bilene fortsatt var utstyrt med vinterdekk. Fordi påsken var forholdsvis tidlig, med derav følgende piggdekkforbud allerede 12. april, ble 6. telleomgang gjennomført i uke 15 som er etter at piggdekkforbudet trådte i kraft. Flere mindre snøfall i uke 15 medførte fare for glatte veier enkelte steder da 6. telleomgang ble gjennomført.

3 Resultat av undersøkelsen

Resultatet fra de seks telleomgangene som også angir fordelingen gjennom vintersesongen, er vist i Figur 1.

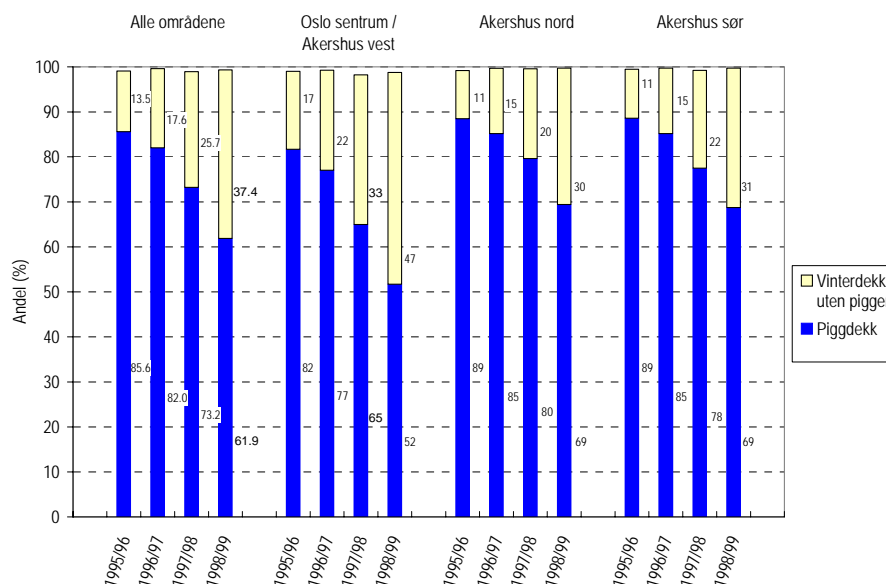

Figur 1 Dekkbruk på lette biler gjennom vintersesongen 1998/99 i Akershus og Oslo.

Tellingene i uke 3, 8, og 12 viser omtrent samme nivå på resultatene. Vi regner at gjennomsnittet av disse tre telleomgangene representerer dekkbruken midtvinters. Andel biler med piggdekk midtvinters i sesongen 1999/99 var følgelig 61,9 %, andel biler med vinterdekk uten pigger var 37,4 % og andel biler med sommerdekk var 0,7 %.

Fra Figur 1 er det verdt å merke seg at fra 2. til 3. telleomgang, fra begynnelsen av desember til midten av januar, øker andelen piggfrie vinterdekk på bilparken fra 34 % til 37 %. En tilsvarende endring av dekkbruk fra desember til januar har ikke funnet sted ved undersøkelsene tidligere år, da andel av vinterdekk med og uten pigger har vært omtrent lik gjennom vintersesongen fra begynnelsen av desember til midten av mars.

Sammenlignet med tellingen vinteren 1997/98 er det en nedgang på 11,3 %-poeng i andel biler som bruker piggdekk, og en økning på 11,7 %-poeng i andel biler med vinterdekk uten pigger. Sommerdekkandelen var noe lavere ved tellingene denne vinteren sammenlignet med fjoråret, 0,7 % mot 1,1 %. Fra vinteren 1995/96 til 1998/99 har det samlet for Akershus/Oslo vært en nedgang i piggdekkandel på 23,7 %-poeng.

Figur 2 Utviklingen av dekkebruk fra 1995/96 til 1998/1999 på lette biler midtvinters for hele undersøkelsen og i hvert område.

Ved å se på de tre områdene separat er andelen biler med vinterdekk uten pigger størst i Oslo/Akershus vest med 47 %, etterfulgt av Akershus sør med 31 % piggfri andel og Akershus nord med 30 % piggfri andel. Fra forrige sesong er nedgangen i piggdekkandel 13 %-poeng i vest, 9 %-poeng i sør og 11 %-poeng i nord. Det viser at nedgangen i andel biler med piggdekk er klart størst i Oslo/Akershus vest, der man fra før også hadde den laveste andelen piggdekk.

Alle tellestedene med resultater er framstilt på kart i Vedlegg 2. Dessuten er alle resultatene framstilt detaljert i Vedlegg 3 og 4.

4 Oppsummering

Tellingen på utvalgte parkeringsplasser antas å gi et tilnærmet svar på andelen av trafikkarbeidet som skjer med piggdekk i vintersesongen. Undersøkelsen i 1998/99 viser at 62 % av de undersøkte bilene midtvinters brukte piggdekk og 37 % brukte vinterdekk uten pigger. Dette er en nedgang i piggdekkbruken det siste året med 11 %-poeng, sammenlignet med to år tilbake er det en nedgang på 20 %-poeng, og sammenlignet med 3 år siden er det en nedgang på 24 %-poeng.

I Oslo/Akershus vest viser tellingene at 52 % av de undersøkte bilene brukte piggdekk, som er en reduksjon på 12 %-poeng fra året før. I Akershus nord var andelen med piggdekk 69 % som er en reduksjon på 11 %-poeng siste året, og i Akershus sør var piggdekkandelen også 69 % som er en reduksjon på 9 %-poeng siste året.

5 Litteraturreferanser

- [1] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1995/96
Intern rapport nr. 1945
Veglaboratoriet, mars 1997
- [2] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1996/97
Intern rapport nr. 1981
Veglaboratoriet, juli 1997
- [3] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1997/98
Intern rapport nr. 2039
Veglaboratoriet, juni 1998